

گفت و گو با یکی از دست‌اندر کاران خیریه‌ای که زمینه‌ساز اهدای اقلام و وسایل زندگی به خانواده‌های نیازمند به جای تاج گل در مراسم‌های ختم شدند

مجدد حسین زاده | روزنامه‌نگار

پرونده

احتمالا برای شما هم بارها پیش آمده که در مراسم ختم شرکت کردید یا از مقابل محلی که خانواده صاحب عزاد آن حضور داشتند و مردم برای تسلیت به آن‌ها مراجعه می‌کردند، عبور کرده‌اید و توجه‌تان به تعداد زیاد تاج گل‌های طبیعی جلب شده است؛ تاج گل‌هایی که عمر زیادی ندارند اما معمولاً گران قیمت هستند. در این بین، به‌تازگی اقدام ستایش برانگیز خانواده صاحب عزاد در مراسم ختم مورد تمجید کاربران شبکه‌های اجتماعی قرار گرفته است. تصویری از مراسم ختم در فضای مجازی پررأز دید شده که شرکت‌کنندگان در کنار تاج گل، برای شادی آن مرحوم، اقلام و وسایل زندگی را به خانواده‌های نیازمند و تهیه‌چیزیه اهدا کرده‌اند. بعد از پیگیری متوجه شدیم که یک موسسه خیریه، باعث و بانی این اقدام نیکوکارانه شده و این اتفاق مدت‌هاست که در یکی از شهرستان‌های استان اصفهان می‌افتد. در پرونده امروز زندگی‌سلام با «علی‌اکبر محمودی»، یکی از دست‌اندرکاران موسسه خیریه باران مهدی (عج) گفت‌وگویی کردیم که خواهید خواند.

وسایل یکی از نیازهای

مغفول‌مانده مستمندان است

او درباره این که ماجرای تصمیم به خرید وسایل برای کمک به نیازمندان و تهیه‌چیزیه از کجا شروع شد، می‌گوید: «ما چند سال پیش موسسه خیریه‌ای در شهرستان برخور دولت‌آباد اصفهان راه‌اندازی کردیم به اسم باران مهدی (عج). در این موسسه، هدف اصلی‌مان برطرف کردن نیازهای مستمندان بود. بعد از مدتی، یک نفر به ما مراجعه کرد که من به یک بسته مواد غذایی نیاز دارم. برآورد کردیم و دیدیم فقط در شهر ما، تقریباً ۶ هزار نفر در خواست بسته غذایی در ماه به دست ما می‌رسد. بعد گفتیم مگر می‌شود در شهر ما که جمعیت زیادی ندارد، ۶ هزار نیازمند داشته باشیم! بررسی کردیم و دیدیم که افرادی در شهر هستند که از همه خیریه‌ها در شهر، بسته غذایی می‌گیرند؛ بنابراین به فکر افتادیم تا به یکی دیگر از نیازهای مستمندان توجه کنیم. وسایل یکی از نیازهای مغفول‌مانده مستمندان است و در این بین، دیدیم که بحث تهیه‌چیزیه و نیاز به وسایل اولیه زندگی خیلی پررنگ بود. پدری که برای خرید یخچال یا بخاری و پنکه مشکلات زیادی داشت یا دختری که سال‌ها منتظر جور شدن تهیه‌چیزیه بود تا سرخانه زندگی‌اش برود.»

جرقه این ماجرا در مراسم

ختم‌یکی از اقوام من‌خور

«محمودی» درباره چالش‌هایی که برای شروع این طرح نیکوکارانه داشتند، می‌گوید: «یکی از بچه‌های خیریه پیشنهاد داد که بباییم‌وازم مراسم ختم برای حل مشکل و تامین وسایل خانه‌های نیازمندان استفاده کنیم. بعد از همفکری به این نتیجه رسیدیم که در دسرهای زیادی دارد و آن تصمیم اجرایی نشد. زمان گذشت تا یکی از اقوام نزدیک من فوت شد که از لحاظ مالی، وضع‌شان خیلی خوب بود. طبیعتاً با افرادی هم ارتباط داشتند که پولدار بودند و سطح مالی آن‌ها هم بالا بود. طبق آن چیزی که در کشور ما عرف است، اطرافیان خانواده عزادار تمام تلاش‌شان را می‌کنند تا برای آن‌ها سنگ تمام بگذارند و تاج گل‌های زیادی برای خانواده عزادار به رسم ادب و عرض تسلیت می‌آورند. آن روز من یک فیلم از آن‌ها گرفتم و چندروز بعد در جمع رفقای خیریه پخش کردم. گفتیم این تاج گل‌هایی که می‌بینید، برای هر کدام‌شان ۸ یا ۷ میلیون تومان هزینه شده است. این همه پول به تاج‌گلی دادند که عمرش در نهایت ۲ یا ۳ روز است. گفتند نه بابا! به این قیمت‌ها نیست و اشتباه می‌کنی! قرار شد خودشان برونند و آمار قیمت تاج گل‌ها را در بیاورند. بعدش آمار آوردند که هر طبقه‌اش از ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان شروع می‌شود. بر اساس فیلمی که من از آن مراسم ختم گرفته بودم، حساب و کتاب کردیم و دیدیم بیش از ۱۰۰ میلیون تومان برای تاج گل در این مراسم هزینه شده بود. بعدش همه‌ما تصمیم گرفتیم که برای مدیریت این ماجرا و آوردن این پول‌ها در مسیر کمک به فقرا و نیازمندان، آستین‌ها را بالا بزنیم و دست به کار شویم.»

بسته‌های نیکوکاری

در مراسم‌های ختم

اولش هیچ خانواده عزاداری قبول نمی‌کرد

او که سال‌هاست به انجام کارهای فرهنگی مشغول است، درباره واکنش اولیه مردم در روزهایی که تصمیم به اجرای این طرح گرفتند، می‌گوید: «اولش خیلی سخت بود. وقتی بار اول با خانواده‌های داغدار صحبت می‌کردیم،

طرح‌مان اولین بار در مراسم ختم

یک پدر شهید اجرا شد

«محمودی» درباره اولین مراسمی که خانواده عزادار راضی به انجام این طرح شدند، می‌گوید: «زمان گذشت تا این که طرح ما از یک خانواده که پدرشان شهید شده بود، شروع شد و آن‌ها موافقت و استقبال کردند که در این ماجرا پیش قدم شوند. ما با چند نفر از فامیل‌های‌شان ارتباط گرفتیم که اگر یک نفر بخواهد برای عرض تسلیت به این خانواده، تاج گل بگیرد یا هزینه کند، به نظر شما چه افرادی هستند؟ مثلاً شریک‌شان است، همکارشان است، دوست‌شان است یا...؟ گفتند بله و افرادی را معرفی کردند. ما هم شروع کردیم با همه‌شان تماس گرفتیم که آیامی‌خواهید برای این خانواده تاج گل بیاورید؟ بعضی‌ها می‌گفتند نه و بعضی‌ها می‌گفتند بله، حتماً. به آن‌هایی که جواب‌شان مثبت بود، می‌گفتیم که نظرتان چیست که دقیقاً همان هزینه را به ما بدهید تا معادلش برای وسایل خانه نیازمندان و تهیه‌چیزیه دختران چیزی بخریم؟ هم ماندگارتر است، هم باقیات الصالحات است، هم ایثار است و... در آن مراسم، استقبال خوبی شد و ما هم انگیزه گرفتیم.»

استقبال کردند و تخفیف خوبی به ما دادند.»

وسایل را بعد از نیمه شب

به خانه نیازمندان می‌فرستیم

او درباره این که وسایل جمع‌آوری شده را چطور به دست نیازمندان می‌رسانند؟ می‌گوید: «ما مورد داشتیم که فقط یک جاروبرقی به خانواده نیازمند دادیم، مورد هم داشتیم که صفر تا صد تهیه‌چیزیه را به یک دختر نیازمند اهدا کردیم. البته ما سعی می‌کنیم که هیچ فردی با خانواده نیازمندی که برای او وسایل می‌بریم، در ارتباط نباشد. الان یک دلیل این که من آماری از تعداد تهیه‌چیزیه ورودی و خروجی‌مان ندارم، به این که در این ماجرا دست‌اندرکار هستم، به همین دلیل است. این قدر این ماجرا مخفی انجام می‌شود تا به هیچ وجه عزت‌نفس خانواده نیازمند زیر سؤال نرود. بنابراین خیلی از ما که در کار هستیم به جز مسئول بخش توزیع و دفتر دار، نمی‌دانیم که این وسایل و تهیه‌چیزیه به دست چه کسانی می‌رسد. اما آن چیزی که می‌دانیم این است که تهیه‌چیزیه‌ها جمع می‌شود و با الگو گرفتن از امام علی (ع)، وسایل برای نیازمندان و حتی تهیه‌چیزیه‌ها در ساعت نصف شب به در خانه‌ها می‌رود. هر بار هم یک واتی خبر می‌کنند که او هم نداند که داستان از چه قرار است. ساعت ۱۲ یا یک شب، وسایل را می‌بریم در خانه‌شان تا حتی همسایه‌های‌شان هم متوجه نشوند و آبروی آن‌ها حفظ شود.»

وسایل خریداری‌شده را

بردییم وسط مراسم ختم

«بعد از مراسم آن پدر شهید و استقبال مردم، شروع کردیم به این که به هر خانواده‌ای که عزیزش فوت می‌کرد با کمک خودشان، اقوام و آشنایان را شناسایی کنیم که چه افرادی ممکن است برای‌شان تاج گل بخرند و با آن‌ها ارتباط می‌گرفتیم. در ابتدا هم بیشتر به دنبال خانواده‌هایی با تمکن مالی بالاتر می‌رفتیم، چون این کار در مجالس هر خانواده‌ای، شاید جواب ندهد. البته ما دوست داشتیم که همه خانواده‌ها بتوانند در این طرح خیرخواهانه شریک باشند. شاید کسی بخواهد ۵۰ هزار تومان در خرید این وسایل شریک شود و نباید که همه حتماً یک قلم کالا خریداری کنند. بعضی از افراد می‌گفتند که آقا ما وقتی تاج گل می‌خریم، این تاج گل به نمانست یعنی هم خانواده داغدار و هم اطرافیان می‌بینند و متوجه عرض تسلیت ما و احترامی که به آن‌ها گذاشتیم، می‌شوند. البته همه این طور نیستند اما بالاخره بعضی‌ها چنین دیدگاهی داشتند؛ بنابراین برای این که فرهنگ‌سازی شود، همه وسایل خریداری شده توسط اطرافیان صاحب عزادار می‌بردیم و در مجلس می‌چیدیم. این کار، خودش باعث می‌شد تا هم نوعی تبلیغ کار خیر باشد و هم از افرادی که در آن شرکت کرده بودند، تقدیری انجام شود. در کنارش، مردم را هم توجه می‌کردیم که قرار نیست از این خریده‌ها برای خودمان پولی برداریم و کاملاً قصد کار خیر داریم. با چندین فروشگاه هم صحبت کردیم تا درصدی از سودشان را کم کنند تا از آن‌ها هم برای خرید وسایل نیازمندان کمک بگیریم که چندین فروشگاه، استقبال کردند و تخفیف خوبی به ما دادند.»

مسئول تحقیقات‌مان نیازمند‌های واقعی را

شناسایی می‌کنند

او درباره افرادی که این وسایل را دریافت می‌کنند، می‌گوید: «هر کسی که برای دریافت وسایل و تهیه‌چیزیه درخواست می‌دهد، ابتدا از او می‌خواهیم اطلاعاتی درباره خانواده‌اش برای ما بنویسد. مثلاً برای تهیه‌چیزیه، اولویت با دختری است که تاریخ عروسی‌شان نزدیک‌تر است یا مدت زمان بیشتری در عقد بودند. یک مسئول تحقیقات داریم که آمار تمام چیزهایی را که به شما گفتیم، برای ما درآورد. نمونه‌ای همین اواخر داشتیم که یک نفر هر روز می‌آمد و گریه می‌کرد که آبرویم دارد می‌رود و... بررسی کردیم و دیدیم که ۲ قطعه زمین دارد و راضی به فروش نمی‌شود!»

بعد از مراسم ختم

به خانه صاحب عزاد می‌رویم

«خانواده‌ای که اجازه می‌دهد که این رسم در مراسم‌شان اجرا شود و در طرح ما مشارکت می‌کند تا در مراسم پدرش، برادرش، مادرش و... برای فقرا وسیله مورد نیاز جمع کنیم، لطف کرده و بعد از چند روز برای تشکر به خانه‌شان می‌رویم». او ادامه می‌دهد: «در آن جا گزاری‌های هم به آن‌ها بدون معرفی خانواده‌های نیازمند، می‌دهیم که چقدر وسیله برای آن‌ها تهیه شد، چه خانواده‌هایی از آشنایان‌شان کمک کردند و این‌ها را به چه خانواده‌هایی دادیم. این طوری نوعی اعتماد دو جانبه شکل می‌گیرد.»

چندین خانواده صاحب عزاد، کولاک کردند

او درباره این که بعضی از خانواده‌های صاحب عزاد خیلی پای کار هستند، می‌گوید: «از اتفاقات جالب در چندین مراسم ختم این بود که خود خانواده مرحوم برای شادی روح عزیزشان، به ازای همه چیزهایی که جمع شده بود، دقیقاً به همان اندازه، می‌رفتند و وسیله می‌خریدند و به ما اهدا می‌کردند. مثلاً موردی داشتیم که از پول مردم حدود ۷ یا ۸ تا یخچال، ۶ تا لباس شویی، ۵ تا جاروبرقی و... جمع کردیم و خانواده مرحوم کولاک کردند و دقیقاً به همان تعداد وسیله، خریدند و به اسم هفتم پدرش آوردند تا ما بین نیازمندان توزیع کنیم. یک‌بستر هم زدیم که خانواده مرحوم با حمایت و تأیید این کار خداپسندانه، خودشان هم پیش قدم شدند. ما با این کار، چرخه‌ای درست کردیم که هر روز تعدادی وسیله ورودی برای کمک به نیازمندان و تامین تهیه‌چیزیه دخترها داریم و تعدادی خروجی. الان ما برای تهیه‌چیزیه دادن و... دیگر لازم نیست دنبال نیکوکارها برویم و از همین راه، داریم این موضوع را مدیریت می‌کنیم. این را هم بگویم که خانواده‌ای سرمایه‌دار در شهر ما هست که وضع مالی‌شان خیلی خوب است. متأسفانه ۲ نفر از عزیزان‌شان چند وقت اخیر فوت کردند. هر بار، تعداد بسیار زیادی وسیله برای نیازمندان جمع شد. وقتی یک سرمایه‌دار فوت می‌کند، طبیعتاً آشنایان او هم وضع‌شان خوب است. البته با این که ما این طرح را در هر دو مراسم‌شان اجرا کردیم و استقبال خیلی خوبی شد، اما باز هم حدود ۸۰ حلقه تاج گل در مراسم‌شان استفاده شد. یعنی نصف بیشتر مسجد توسط ما وسیله گذاشته شده بود، نصف دیگر هم تاج گل بود.»

الان مردم با ما تماس می‌گیرند

«گروه اصلی که پای این کار هستند، تقریباً ۱۰ یا ۱۵ نفر هستیم. با افرادی که برای جابه‌جایی و... به ما کمک می‌کنند، حدود ۴۰ یا ۵۰ نفر می‌شویم که همه این افراد هم افتخاری و بدون توقع مالی به ما کمک می‌کنند. او با این توضیح که تقریباً از ۲ سال پیش این طرح را شروع کردند، می‌گوید: «الان ما افرادی داریم از خارج شهرستان‌مان به ما پیام می‌دهند که دوست دارند اطرافیان و آشنایان‌شان به جای تاج گل، در طرح ما مشارکت کنند و قدمی برای رفع نیازهای مستمندان بردارند؛ بنابراین شب و سایل را می‌خریدم که تا صبح بتوانیم خودمان را به مسجد محله‌ان هابرسانیم. الان آن‌هایی که ما را می‌شناسند، دیگر ما سراغ‌شان نمی‌رویم و خودشان تماس می‌گیرند که آقای فلانی که فوت کرده، مثلاً عموی من است و خانواده‌اش حق زیادی بر گردن من دارند، می‌خواهم یک میلیون، ۲ میلیون یا ۱۰ میلیون تومان برای شادی روحش هزینه کنم.»